

ARHEOLOŠKI MUZEJ

Trg Nikole Zrinskog 19, 10000 Zagreb, tel. 4873-000, 4873-101, faks 4873-102
<http://www.arheoloski.hr>, e-mail: amz@zg.tel.hr

Tip muzeja:	specijalni muzej
Vrsta muzeja:	arheološki
Djelokrug:	republički
Osnovano:	1846.
Osnivač:	grad Zagreb
Broj stručnih djelatnika:	22
Ravnatelj:	Ante Rendić Miočević (<i>muzejski savjetnik</i>)

Lidija Bakarić (*viši kustos*), Jacqueline Balen (*kustos*), Dubravka Balen Letunić (*muzejski savjetnik*), dr. Željko Demo (*viši kustos*), Damir Doračić (*konzervator, restaurator*), Zdenka Dukat (*muzejski savjetnik*), Josip Fluksi (*konzervator*), Ivan Gagro (*preparator*), dr. Zoran Gregl (*muzejski savjetnik*), Nenad Kobasić (*fotograf*), Sonja Krpan (*preparator*), Dora Kušan (*kustos*), Metodija Marović (*bibliotekar*), dr. Ivan Mirmik (*znanstveni savjetnik i muzejski savjetnik*), Dorica Nemeth Ehrlich (*muzejski savjetnik*), Ivan Radman-Livaja (*kustos*), Katica Simoni (*muzejski savjetnik*), Mila Škarić (*pedagog*), Sreten Škrinjarić (*knjižničar*), Zvezdica Tomljenović (*preparator*), Igor Uranić (*kustos*)

1. SKUPljanJE GRAĐE

1.1. Kupnja

Pretpovijesna zbirka

Kalup za lijevanje "certosa" fibula (mlade željezno doba), Sisak

Antička zbirka

Brončana aplika s prikazom dviju ženskih glava (Pogorelac kod Siska); nožić-britvica željezne oštrice i brončane drške (Kupa kod Siska); zlatni prsten s gemom od karneola (Kupa kod Siska); gornja strana brončanoga pečatnog prstena (Podravski Podgajci); srebrni prsten s gemom od staklene paste (Kupa kod Siska); željezni prsten s gemom od gorskog kristala (Sisak); brončani prsten-ključ (Sisak); srebrni prsten (Ščitarjevo); srebrni prsten (mjesto nalaza nepoznato); fibula trubljastog tipa s filigranskim srebrnim ukrasima (Podravski Podgajci); keramička svjetiljka (Sisak); brončana fibula (Sisak)

1.2. Terensko istraživanje

Antička zbirka

- Tijekom manjih arheoloških iskopavanja na lokalitetu u Ščitarjevu (Andautonija) prikupljeno je: keramičke posude – 1200 ulomaka; staklene posude – 37 ulomaka; rimski novac – 1 primjerak; različiti brončani i željezni predmeti – 10 primjeraka.
- Tijekom nastavljenih arheoloških istraživanja uz ranoromaničku crkvu na lokalitetu Mrzlo Polje na Žumberku prikupljeno je 126 ulomaka keramike.

1.3. Darovanje

Pretpovijesna zbirka

Zbirka je obogaćena vrijednim nalazima iz razdoblja kasnog brončanoga doba iz špilje Bezdanjače u Lici: nekoliko cijelih posuda, ulomci keramike, brončane sjekire, srpovi, mač, narukvice, igle, puceta, ogrlica od školjke i staklene paste, kamena sjekira, drveni štapići (poklon gosp. Hrvoja Malinara iz Samobora) – ukupno 60 predmeta.

Srednjovjekovna zbirka

Zbirka je obogaćena brončanom S-karičicom (darovatelj gosp. Josip Strmečki) – 1 predmet.

Numizmatička zbirka

Zbirka je obogaćena ovim primjercima novca:

- novci Republike Hrvatske, poklon Hrvatske narodne banke (inv.br. G2299) – 167 primjeraka
- suvremeni novac (Kine, Izraela), poklon dr. Marka Škrebca (G2300) – 12 primjeraka
- recentni novci iz ostavštine prof. dr. Mirka Mirmika (G2301) – 74 primjerka
- novčanice, dar Vjere Zlatar Montan iz Čilea (G2302) – 2 primjerka
- falsifikati antičkog novca, dar gosp. Mira Borša (X.1999) – 3 primjerka.

1.6. Ustupanje

Osnovna škola iz Jasenovca ustupila je Muzeju rimskodobnu mramornu stelu Cenija i njegove peteročlane obitelji, vjerojatno isklesanu u Sisku u prvoj polovici 3. st.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

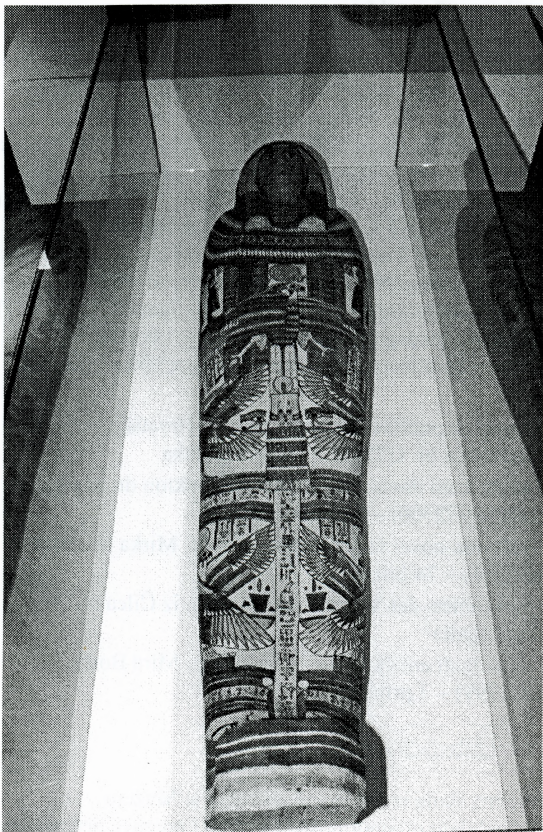
Oprano je i očišćeno te preventivno zaštićeno oko 1 500 različitih predmeta od kovine, keramike i stakla iz fundusa Muzeja te oko 1 500 keramičkih ulomaka s lokaliteta u Ščitarjevu, Varaždinskim Toplicama i Mrzlo Polju. Veći dio predmeta namijenjen je izlaganju na izložbama u Muzeju, te za prezentaciju u povodu otvaranja privremenog postava muzejskih zbirki.

2.2. Konzervacija / 2.3. Restauracija

U vlastitoj restauratorskoj radionici

- U radionici za konzerviranje i restauriranje metalne arheološke građe tijekom godine restauratorsko-konzervatorski radovi uglavnom su se odnosili na materijal namijenjen izlaganju u privremenom postavu. Najveći broj restauriranih predmeta (približno 350 primjeraka) izrađen je od različitih slitina bakra, odnosno željeza, srebra i zlata, dok je 10-ak restauriranih predmeta izrađeno od jantara i kosti.
 - U radionicama za konzervaciju i restauraciju keramike, kamena i stakla restaurirano je 37 različitih predmeta.
- U vanjskim radionicama
- U konzervatorsko-restauratorskoj radionici Donata Orlića u Zagrebu obavljani su konzervatorsko-restauracijski radovi na 3 drvena staroegipatska

sarkofaga. Na sarkofagu žene Kaipamau uređena je obojena površina te oštećenja na kartonaži mumije (zahvat je ostvaren zahvaljujući donaciji dobivenoj na natječaju što ga je raspisala Zagrebačka banka).

Sarkofag žene Kaipamau nakon konzervatorsko-restauracijskih radova

- U konzervatorsko-restauratorskoj radionici inž. Slavimira Slavičeka u Dugom Selu rekonstruiran je dio mramorne rimske stele iz Jasenovca. Restaurirana i rekonstruirana stela postavljena je u muzejskom Lapidariju. Također je načinjen odljev originala, koji je postavljen u Osnovnoj školi u Jasenovcu, na mjestu gdje se stela nekad nalazila.

Na lokalitetima

- Ščitarjevo (antička Andautonija) Na prostoru arheološkog parka Andautonija u Ščitarjevu obavljani su pripremni radovi (tijekom travnja) te poslovi vezani za održavanje i nadzor Arheološkog parka (od 15. travnja do 15. studenoga) (D. Nemeth, D. Kušan). Od 20. rujna do 21. listopada na lokalitetu su također obavljena i arheološka istraživanja na površini od 60 m², a u razdoblju od 18. listopada do 15. studenoga izvedeni su i dodatni zaštitni radovi te uobičajeni radovi na zimskoj zaštiti lokaliteta. Tom je prigodom izveden drenažni sustav u dvije prostorije kupališta te uzduž istočnog zida fasade kupališta kao osnovna zaštita zidova (D. Nemeth).
- Antički lokalitet Mrzlo Polje na Žumberku Od 1. do 11. studenoga na lokalitetu Mrzlo Polje na Žumberku obavljani su konzervatorski radovi na ostacima ranoromaničke crkve iz 11. stoljeća (zidovi su prekriveni geotekstilom) (Z. Gregl).
- Antički lokalitet Varaždinske Toplice Zaštitni i arheološki radovi na prostoru foruma, južne dogradnje, sjevernog trijema i na prostorijama kupališta

trajali su od 25. listopada do 29. studenoga (D. Nemeth). Tom su prigodom obavljena zaštitna istraživanja na sjevernom dijelu rimskog foruma (čišćenje i dokumentiranje urušenog stupa sjeverne kolonade) te u istočnom dijelu sjevernog trijema (čišćenje i dokumentiranje sačuvanih dijelova podne žbuke). Obavljena je i konzervacija postojećih zaštitnih "kapa" na svim zidovima hramova, kao i injektiranje zapadnog zida južne prigradnje foruma, izrađena je površinska obodna drenaža oko hramova te između Jupiterova i Junonina hrama, a osigurane su drenaže zapadne prostorije južne prigradnje foruma i zapadnog zida prostorije. Obavljeni su i radovi na zimskoj zaštiti (izrada nadstrešnice na istočnom dijelu foruma radi zaštite kamenog opločenja, kao i nadstrešnice za zaštitu zapadnog zida južne dogradnje, dok su pojedini arhitektonski nalazi i zidne slikarije zaštićeni od smrzavanja konstrukcijama od stiropora) (D. Nemeth).

- Prapovijesni lokalitet u Vukovaru (Gimnazija) Novootkriveni prapovijesni lokalitet na položaju Gimnazije u Vukovaru istraživan je u vremenu od 25. kolovoza do 3. rujna, a povremeno i tijekom listopada (suradnja Arheološkog muzeja u Zagrebu i Gradskog muzeja u Vukovaru; voditelji iskopavanja J. Balen iz AMZ-a i M. Dalić iz GMV-a); obavljena su zaštitna istraživanja prapovijesne nekropole neolitičke starčevačke kulture.

2.4. Ostalo

U laboratorijima (radionicama) Muzeja za potrebe stalnog postava Gradskog muzeja u Sisku napravljeno je 11 kalupa te je izrađeno jednako toliko odljeva različitih sisačkih antičkih spomenika u umjetnom mramoru. Načinjeni su također 1 kalup te 2 odljeva starogrčkog napisa iz Staroga Grada na Hvaru za potrebe izlaganja na EXPO-u u Lisabonu. Za potrebe izrade različitih odljeva popravljeno je 10-ak starih kalupa te dovršena izrada 5 novih kalupa (J. Fluksi).

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

Antički odjel

Inventirano 298 olovnih tesera iz Siska (I. Radman-Livaja)

Numizmatički odjel

- Nastavak računalne obrade novca Bizantskog Carstva (daljnjih 872 primjeraka zlatnoga, srebrnoga i brončanog novca) – objavljeno (I. Mirnik)

- Nastavak računalne obrade inozemnih medalja: Francuska, njemačke zemlje i prva skupina austrijskih medalja (daljnjih 380 primjeraka, od čega 200 austrijskih medalja) (I. Mirnik)

- Računalno obrađen antički novac otkriven tijekom arheoloških istraživanja Konzervatorskog odjela iz Splita, u Starom Gradu na Hvaru (70 primjeraka) (Z. Dukat)

- Računalno obrađena numizmatička građa iz fundusa Gradskog muzeja u Iloku (172 primjerka) (Z. Dukat)

Srednjovjekovni odjel

Nastavljena je obrada i popuna datoteke Srednjovjekovna nalazišta (1 693 kartice) i datoteka Opće bibliografije (1 752 kartice) (Ž. Demo)

3.2. Katalog muzejskih predmeta

Stručnjaci Antičkog odjela nastavili su katalogiziranje depoa kamenih spomenika u Zavičajnom muzeju u Varaždinskim Toplicama (oko 50 različitih arhitektonskih fragmenata i napisa) (D. Nemeth, D. Kušan).

3.3. Fototeka

Muzejska fototeka popunjena je s približno 2 600 snimaka u boji. Signirano je i opisano 1 460 fotografija snimljenih tijekom 1998. i 1999. g.

3.4. Dijateka

Muzejska dijateka popunjena je s oko 1 200 dijapozitiva načinjenih za potrebe izložaba, publicističke djelatnosti, predavanja, konzervatorsko-restauratorskih radova i sl.

3.5. Videoteka

Videoteka Muzeja popunjena je s oko 40 sati videozapisa. Pretežito je riječ o dokumentarnom materijalu s arheološkom tematikom. Najveći se dio odnosi na otvorenja muzejskih izložaba te postave pojedinih izložaba i tijekom terenskih radova.

3.6. Hemeroteka

Hemeroteka Muzeja popunjena je s 300-tinjak odgovarajućih članaka iz domaćega i stranog tiska.

3.7. Planoteka i fond dokumentacijskih crteža

Pretpovijesni odjel

Za potrebe publiciranja u muzejskom godišnjaku (Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu) prapovijesna je dokumentacija dopunjena crtežima nalaza s lokaliteta Trošmarija, Munjava, Šušnjevo Selo, Josipdol i Skradnik (D. Balen) te raznovrsnom arheološkom građom s različitih lokaliteta Požeške kotline (za potrebe objave u Požeškom zborniku), kao i crtežima keramike kostolačke kulture s lokaliteta Vučedol, Vukovar, Cerić, Vinkovci i Sarvaš (za potrebe magistarskog rada, J. Balen): ukupno 10 tabli (50 crteža).

Antički odjel

Tijekom arheoloških radova u Ščitarjevu nacrtano je 15 crteža (tlocrta, profila, presjeka), a pri arheološkim radovima u Varaždinskim Toplicama nacrtana su 2 tlocrta. Tušem je također iscertano i obrađeno 30 crteža s istraživanja 1998. g. u Ščitarjevu (D. Nemeth, D. Kušan). Za potrebe magistarskog rada te rada na stručnom članku za Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu nacrtano je 8 tabli (108 predmeta) različitog materijala iz muzejskog fonda (I. Radman-Livaja).

Srednjovjekovni odjel

Nacrtano je i signirano 187 komada nakita iz starohrvatskoga groblja u Stenjevcu. Također je nacrtano i snimljeno 8 bizantskih utega za potrebe publiciranja u Vjesniku Arheološkog muzeja u Zagrebu (K. Simoni).

3.8. Stručni arhiv

Stručni arhiv Muzeja popunjen je s 25 omota različite stručne građe.

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

	Monografije	Časopisi
Razmjena	160 kom.	183 kom.
Dar	119 kom.	41 kom.
Kupljeno za fond	51 kom.	11 kom.
Ostalo		
(vlast. izd., fotokop. itd.)	73 kom.	18 kom.
Ukupno:	403 kom.	253 kom.
	656 kom.	

4.2. Stručna obrada knjižničnog fonda

- Inventirano i za katalogizaciju pripremljeno 656 svezaka
- Katalogizirano, provedeno i na police smješteno 600 svezaka
- Zbog nove organizacije smještaja građe presignirano i premješteno 1 227 publikacija
- Izrađeno oko 2 300 kataložnih listića koji su uloženi u kataloge
- Hemeroteka ažurirana i odložena u 3 registra

4.3. Zaštita knjižnične građe

Uvezano je 11 knjiga (2 primjerka kompletirana iz očuvanih araka, 2 radi zaštite, a 7 od fotokopiranih stranica).

4.4. Izdavačka djelatnost knjižnice

Tijekom godine tiskani su Bilteni akcesije muzejske knjižnice (br. 3, u 5 sveščića).

4.5. Ostalo (rad s korisnicima, izrada bibliografija i sl.)

Distribucija	Vjesnik AMZ	Druge publikacije
Izdanja Muzeja		
Razmjena	326 kom.	54 kom.
Dar	98 kom.	420 kom.
Prodaja	38 kom.	294 kom.
Ukupno:	462 kom.	768 kom.
	1 230 kom.	

- Iako čitaonica još ne radi punim kapacitetom, upisano je oko 200 novih korisnika (oko 100 korisnika služilo se oko 500 knjiga u čitaonici, a posuđene su 122 knjige).
- Privedena je završetku revizija i reorganizacija fonda muzejske knjižnice. Stari inventar knjižnice bio je sadržan u 10 inventarnih knjiga (3 632 stranice, zaključno s brojem 25 652). Tijekom revizije ustanovljeno je da je na navedene brojeve uknjiženo 42 127 svezaka. Od toga su na mjestu nađena 37 882 sveska, dok su 1 344 sveska zadužena kod pojedinih kustosa Muzeja (2 901 svezak nije pronađen, pa se smatra nestalim; od tog broja postoje kartoni zaduženja za 500 publikacija). To znači da knjižnica trenutačno raspolaže s 39 226 svezaka "aktivnog" knjižnog fonda. Tomu treba pribrojiti još oko 10 000 svezaka Biblioteke Vinski, koja još čeka obradu (duplikati, zalihe i knjige kupljene za potrebe razmjene nisu uključene u taj broj). Zbog dotrajalosti ili neadekvatnog sadržaja za otpis su predložena 54 naslova, pa su izdvojeni iz fonda, složeni u kutije i čekaju otpis. Zbog dosadašnjega neadekvatnog načina knjiženja dosad

nije bilo moguće dobiti odvojene podatke za monografije i časopise. Zahvaljujući novom smještaju, sada je to moguće izraziti u metrima, (od 700 m građe časopisi, primjerice, zauzimaju 380 m, a monografije 320 m; omjer časopisa i monografija bio bi otprilike 4:3 u korist časopisa).

Provedena je usporedba inventarnih knjiga s revizijskim listama i označeni su postojeći naslovi: katalozi su "očišćeni" od kartica knjiga koje nisu nađene (oko 2 900 listića izdvojeno je i složeno u poseban niz), a postojeći kartoni zaduženja nestalih knjiga izdvojeni su u posebnu kartoteku.

Tijekom revizije, prve koja je temeljito obavljena na knjižnom fondu, evidentiran je određeni broj starih knjiga (100-tinjak) iz 17. i 18. st., pa su ove zasebno označene. U spremištu je građa raspoređena prema vrsti, riješeni su problemi smještaja nastali zbog žurbe pri selidbi, izrađene su primjerene oznake za lakše snalaženje, kao i popisi pojedinih skupina građe i dr. Nakon završene revizije bilo je moguće uvesti novi sustav inventiranja građe te je razdvojeno inventiranje časopisa i monografija, što bi ubuduće trebalo znatno olakšati provođenje revizije fonda. U čitaonici su sada 3 skupine knjižne građe: referentna zbirka, domaći časopisi i dio knjižnog fonda velikog formata. Organiziran je i novi sustav zaduživanja, što bi trebalo omogućiti bolji pregled korištenja građe.

5. STALNI POSTAV

Nakon višegodišnje stanke i opsežnih radova na preuređenju muzejske zgrade, koji su posljednjih godinu-dvije bili usporeni, ili čak sasvim zaustavljeni, potkraj godine, u povodu svečanog otvorenja muzejske zgrade organiziranog uz obilježavanje Dana grada Zagreba (16. studenog 1999.) otvorena je i izložba s gradom iz muzejskog fundusa, raspoređena na 3 kata muzejske zgrade. Izložba ima karakter privremenoga stalnog postava ili ju je možda bolje nazvati svojevrsnim podsjetnikom na stalnu muzejsku izložbu koja tek treba uslijediti u skoroj budućnosti. Premda u nekim segmentima (dio postava Numizmatičke zbirke, Etrušćanska soba s mumijom i poznatim etruskim rukopisom, soba sa spomenicima grčkoga kolonizatorskog djelovanja na hrvatskom dijelu Jadrana) sadašnji improvizirani postav već ima obrise budućega stalnog postava – potrebno je obaviti još neke manje intervencije, poglavito one koje se odnose na opremanje izložbe dvojezičnim tekstovima legendi i odgovarajućim ilustracijskim materijalom – najnovija prezentacija muzejske građe ipak je u osnovi improvizirana ekspozicija, djelomični i oblikovno skromniji stari, danas svakako zastarjeli, izložbeni postav. U nekim dijelovima to je očitije, što je posljedica nemogućnosti izlaganja reprezentativnih muzejskih izložaka. I u takvom postavu, koji je tek naznaka onoga što bi trebalo uslijediti, moguće je ipak steći solidan uvid u građu koju Muzej posjeduje, u spomenički fundus Pretpovijesne, Egipatske, Antičke, Srednjovjekovne i Numizmatičke zbirke. Za potrebe izlaganja trebalo je u relativno kratkom roku sanirati znatan dio odabranih izložaka, popratiti izložbu najnužnijim tekstovima i sl. Sve je to rezultiralo iznenađujućim zanimanjem javnosti za posjet Muzeju, unatoč već spominjanim nedosljednostima u koncepciji izložbenog postava i skromnim oblikovnim rješenjima, primjerenim mogućnostima kojima je Muzej u ovom trenutku raspolagao.

6. STRUČNI RAD

6.1. Ekspertize

Svi stručnjaci Muzeja obavili su približno 250 usmenih ekspertiza o različitoj arheološkoj građi.

6.2. Posudbe i davanja na uvid

Za razne izložbe u zemlji i svijetu, predavanja i sl., posuđeno je oko 500 primjeraka različitih predmeta. Radi komparacije arheološke građe, mnogim je stručnjacima iz zemlje i inozemstva bilo na uvidu oko 5 000 različitih predmeta (od toga više od 4 000 primjeraka iz Numizmatičke zbirke).

6.3. Djelovanje u strukovnim društvima

A. Rendić-Miočević

- Član stručnog Povjerenstva za izradu prijedloga Pravilnika za određivanje matičnosti muzeja i Pravilnika o stručnim i tehničkim standardima za određivanje vrste muzeja, te muzeja, galerija i zbirki unutar ustanova i drugih pravnih osoba, za njihov rad, kao i za smještaj i čuvanje muzejske građe i muzejske dokumentacije
- Član Hrvatskoga arheološkog društva (uz malobrojne iznimke gotovo su svi stručni djelatnici Muzeja članovi te udruge, a A. Rendić-Miočević obnaša dužnost njezina predsjednika)
- Član Savjeta Međunarodnoga istraživačkog centra za arheologiju u Puli
- Član Povjerenstva za Salonu Ministarstva kulture Republike Hrvatske
- Član Povjerenstva za izgradnju Muzeja Narone u Vidu kod Metkovića
- Član Međunarodnoga znanstvenog vijeća LIMC-a (Ikonomografski leksikon klasične mitologije) u Baselu
- Hrvatski predstavnik u Izvršnom odboru Europskoga arheološkog vijeća pri Vijeću Europe u Strasbourgu
- Član Komisije za polaganje stručnih ispita djelatnika muzejske struke

J. Balen

- Članica Europske asocijacije arheologa (European Association of Archaeologists)

I. Radman-Livaja

- Član Europske arheološke udruge Instrumentum
- Član Europskoga arheološkog vijeća u Strasbourgu

I. Mirnik

- Član Royal Numismatic Society (London) i Société Française de Numismatique
- Član Društva za povjesnicu Zagrebačke nadbiskupije "Tkalčić"
- Član Komisije za procjenu ratne štete na spomenicima pri Ministarstvu kulture Republike Hrvatske
- Član Stručnog povjerenstva za izradu Pravilnika o stjecanju stručnih zvanja i Pravilnika o polaganju stručnih ispita i programu stručnih ispita, kao i Pravilnika o kriterijima za stjecanje viših zvanja u muzejima
- Član Komisije za polaganje stručnih ispita djelatnika muzejske struke

M. Marović

- Članica Komisije za muzejske i galerijske knjižnice pri HKD-u

Z. Dukat

- Članica Upravnog vijeća AMZ-a

Ž. Demo

- Sudjelovanje u radu tima stručnjaka koje je okupila redakcija časopisa *Informatica Museologica* radi pripreme teme Znanstveni rad i istraživanja u muzejskim i galerijskim ustanovama
- Član Komisije za obranu magisterija u Central European University, Department of Medieval Studies, Budimpešta, Mađarska

M. Škarić

- Koordinatorica Sekcije za muzejsku pedagogiju i kulturnu akciju HMD-a

6.4. Sudjelovanje na kongresima, seminarima

D. Nemeth, D. Kušan

- Sudjelovanje na Međunarodnom arheološkom multilateralnom projektu *Norico-Pannonian autonomous Towns* s priprićenjem *Municipium Andautonia*, Kranj, Slovenija, ožujak 1999.

M. Marović

- Sudjelovanje na stručnom savjetovanju *Arhivi, knjižnice, muzeji*, Rovinj, studeni 1999.

M. Škarić

- Sudjelovanje na skupu Slovenske sekcije za muzejsku pedagogiju, Nova Gorica, Slovenija, listopad 1999.
- Sudjelovanje na stručnom savjetovanju *Arhivi, knjižnice, muzeji*, Rovinj, studeni 1999.

Ž. Demo

- Nazočnost na skupu *Expanding the Frontiers of Medieval Latin Christianity: The Crusades and the Military Orders*, Central European University, Department of Medieval Studies, Budimpešta, Mađarska, veljača 1999.

I. Radman-Livaja

- Sudjelovanje na osnivačkoj skupštini Europskoga arheološkog vijeća, Strasbourg, Francuska, studeni 1999.

I. Mirnik

- Sudjelovanje na Međunarodnom znanstvenom skupu *Odnosi Hrvata i Bugara od X. do XIX. stoljeća* (Dubrovnik, srpanj 1999.) s referatom Šime Ljubić i bugarski srednjovjekovni novci u Arheološkom muzeju u Zagrebu
- Sudjelovanje na Međunarodnom znanstvenom skupu *Mir u Srijemskim Karlovcima 1699. god. i nove granice s referatom Medalje Karlovačkog mira*, Zagreb, studeni 1999.
- Predavanje *Medaljarstvo u vrijeme renesanse*, Narodni muzej, Ljubljana, Slovenija, studeni 1999.

A. Rendić-Miočević

- Sudjelovanje na Međunarodnoj konferenciji Radne zajednice podunavskih zemalja *Umjetnički i znanstveni aspekti kulturnih parkova*, Budimpešta, Mađarska, 14.-15. studenoga 1999.
- Sudjelovanje na Međunarodnom simpoziju *Ptuj u rimsko doba i Mitrin kult i njegovo doba* s predavanjem *Monuments of the Mithraic cult on the territory of Arupium*, Ptuj, Slovenija, 11.-15. listopada 1999.
- Sudjelovanje na savjetovanju organiziranom u povodu obilježavanja 60. obljetnice Slovačkoga arheološkog instituta s predavanjem *The Croatian archaeological Society in the past, present and future*, Nitra, 21.-22. rujna 1999.

J. Balen

- Sudjelovanje na znanstvenom skupu Hrvatskoga arheološkog društva *Vukovar i istočna Hrvatska u svjetlu arheoloških istraživanja s predavanjem Najranija vučedolska keramika*, Vukovar, 29. rujna – 1. listopada 1999. i *Najnovija istraživanja na Gimnaziji u Vukovaru* (u suradnji s M. Dalić)

L. Bakarić

- Sudjelovanje na skupu u povodu prezentacije Zbornika grada Otočca, Otočac, 6. svibnja 1999.

6.5. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

- Balen, Jacqueline. *Kelti u celjskom kraju*, prikaz izložbe. // Obavijesti HAD-a, 1(1999.), str. 130-131.
- Bakarić, Lidija. *Prozor jučer i danas*. // Otočac, 5 (1999), str. 7-19.
- Nemeth-Ehrlich, Dorica; Kušan, Dora. *Konzervatorsko-restauratorski radovi i zaštitna istraživanja na antičkom kompleksu u Varaždinskim Toplicama u godini 1997. i 1998*. // Obavijesti HAD-a, 1(1999), str. 68-74.
- Radman-Livaja, Ivan. *Ad basilicas pictas*, prikaz izložbe. // Obavijesti HAD-a, 2 (1999), str. 113.
- Marović, Metka. *Knjižnica Arheološkog muzeja u Zagrebu (preseljenje i revizija)*. // Informatica Museologica 29, 1/2 (1998), str. 35-41.
- Rendić-Miočević, Ante. *Uz 70. obljetnicu života Božidara Čečuka*. // Obavijesti Hrvatskog arheološkoga društva, 1., (1999), str. 133-136.
- Rendić-Miočević, Ante. *Dioklecijanov akvedukt* (prikaz izložbe). // Obavijesti Hrvatskog arheološkoga društva, 2 (1999), str. 118-119.
- Rendić-Miočević, Ante. *Mramorni portret Solinjanke*. // Vjesnik, 18383, (3. siječnja 1999.), str. 25.
- Rendić-Miočević, Ante. *Nadgrobnna stela Marka Herenija Valensa*. // Vjesnik, 18466, (28. ožujka 1999.), str. 26.
- Rendić-Miočević, Ante. *Architecture antique, Croatie*. // Guides Gallimard. Paris (1999), str. 54-57.
- Rendić-Miočević, Ante; Ujčić, Željko; Radić, Mladen. *Rimska vojnička diploma iz Slavonskog Broda* (predgovor u katalogu izložbe). // Zagreb, 1999., str. 2.
- Rendić-Miočević, Ante; Pirkmajer, Darja. *Rifnik – put do zvijezde* (predgovor u katalogu izložbe). Zagreb, 1999., str. 4-5.
- Rendić-Miočević, Ante. *Bogovi, duhovi i demoni starog Egipta* (predgovor u katalogu izložbe). // Zagreb, 1999., str. 5.
- Uranić, Igor. *Lažni faraon*. // Cicero, 3 (1999.), str. 84-85.

6.6. Stručno usavršavanje

- Stručnjaci Numizmatičkog odjela nastavili su kontinuiranu suradnju s Numizmatičkim kabinetom Narodnog muzeja u Ljubljani na usavršavanju i servisiranju računalnog programa Numiz, namijenjenog obradi numizmatičke građe.
- Restaurator za kovine bio je nazočan na seminarima Radiografska kontrola I i Doprinosi laboratorijskih istraživanja u konzervatorsko-restauratorskim radovima, organiziranima u Zagrebu.

6.7. Tečajevi, studijska putovanja

- Stručnjaci Muzeja boravili su na studijskim putovanjima u Vukovaru, Iloku, Šaregradu, Kompolju, Otočcu, Borovu, Gospiću, Varaždinu, Jalžabetu, Čakovcu, Kamenskom, Ljubljani, Novom Mestu, Solinu, Metkoviću i dr.
- Svi zaposlenici Muzeja završili su tečaj zaštite od požara.

6.8. Ostalo

6.8.1. Revizija muzejske građe

Na temelju članka 56. Zakona o muzejima (N.N. 142 od 28. listopada 1998.), svi muzejski odjeli započeli su reviziju muzejske građe.

Pretpovijesni odjel

Ukupno je revidirano 12 125 predmeta (sudjelovali svi kustosi Pretpovijesne zbirke).

- Revizija građe iz nekropola Vukovar – Lijeva bara, Velika Gorica, Kaptol te ostava kasnoga brončanog doba (oko 6000 kom.) (D. Balen)
- Revizija građe s japodskih lokaliteta Vlaško Polje, Kompolje, Vrebac (oko 1 500 kom.) (L. Bakarić)
- Revizija građe s nalazišta Bapska, Jakovo Kormadin i više lokaliteta Požeške kotline (oko 2 000 kom.) (J. Balen)
- Revidirana građa staroga stalnog postava (2 625 kom.) te napravljen novi odabir građe (1 020 predmeta) za privremeni postav: izložci vraćeni u postojeće vitrine u iščekivanju realizacije novoga izložbenog postava (D. Balen, L. Bakarić, J. Balen)

Srednjovjekovni odjel

Ukupno je revidirano 917 predmeta (Ž. Demo, K. Simoni)

- Revizija arheološke građe s ranosrednjovjekovnih nalazišta:
 - 690 inventarskih brojeva (Ž. Demo):
 - Bijelo brdo – ul. Venecija (68 inventarskih brojeva)
 - Veliki Bukovec (23 inventarska broja)
 - Vukovar – Lijeva bara, iskopavanja 1951.-1953. g. (585 inventarskih brojeva)
 - Cetingrad, Kiringrad, Novi Banovci, Sisak i Svinjarevci – pojedinačni primjerci (14 inventarskih brojeva).
- Revizija različitog materijala iz vremena seobe naroda (105 predmeta) i građe iz razdoblja kasnoga srednjeg vijeka, lokalitet Gradište – Mrsunjski Lug (60 predmeta) i lokaliteta Slakovci, srebrne ostave (62 predmeta).
- Revidirano je 105 predmeta iz doba seobe naroda i 122 kasnosrednjovjekovna predmeta (K. Simoni).

Numizmatički odjel

Ukupno su revidirana 245 582 primjerka novca (I. Mirnik, Z. Dukat)

- Revizija Numizmatičke zbirke obavljena je u ovom opsegu: u cijelosti je revidiran fundus prema inventarskim knjigama A, B, D i E (A – grčki novac, B – rimski republikanski novac, C – rimski carski novac, D – novac srednjeg i novoga vijeka i medalje), dok je revizija prema inventarskoj knjizi C u tijeku.
- Revidirana su 227 082 primjerka. (I. Mirnik)
- Revidiran je grčki novac, u Zbirci (18 500 kom.) (Z. Dukat).

6.8.2. Revizija i determinacija muzejske građe u drugim muzejima

Prema naputku Muzejskog vijeća Ministarstva kulture RH dio stručnih djelatnika Muzeja sudjelovao je u reviziji, determinaciji i obradi građe prapovijesnog i srednjovjekovnog spomeničkog fundusa u Gradskom muzeju Ilok i Muzeju Like Gospić, kao i u determinaciji građe s manjih terenskih arheoloških istraživanja (D. Balen-Letunić i J. Balen). Tom je prilikom, a u sklopu projekta za izradu muzeološke koncepcije novoga stalnog postava Muzeja grada Iloka, pregledana terenska dokumentacija, inventarne knjige, knjige ulaska te arheološka građa iz svih razdoblja (ukupno 9 675 ulomaka keramike); determinirano je, odvojeno te u računalnu bazu podataka unesena 6 884 ulomka keramike iz prapovijesnih razdoblja te 172 primjerka novca iz Numizmatičke zbirke. Također je napravljen odabir građe (oko 150 različitih prapovijesnih predmeta) (D. Balen, J. Balen), odnosno srednjovjekovne građe (oko 1 500 predmeta) (K. Simoni) za potrebe stalnog postava iločkog muzeja.

6.8.3. Stručna i znanstvena obrada muzejske građe

- Prijevod teksta na hrvatski jezik slovenskog kataloga izložbe *Rifnik – put do zvijezde* (D. Balen-Letunić)
- Obrada kataloških jedinica za izložbu *Zbrda zdola* (svi kustosi Muzeja)
- Pisanje legendi za izložbu *Pet tisuća godina cipelarstva* u Gradskom muzeju Vukovar (J. Balen u suradnji s M. Dalić iz Gradskog muzeja Vukovar)
- Legende i etiketaža za privremeni postav muzejske Pretpovijesne zbirke (D. Balen, J. Balen, L. Bakarić), Antičke zbirke (A. Rendić-Miočević, D. Nemeth, Z. Gregl) i Srednjovjekovne zbirke (K. Simoni, Ž. Demo)
- Rad na pripremi građe za privremeni izložbeni postav muzejskih zbirki (svi kustosi Muzeja)
- Nastavak rada na prezentaciji lokaliteta Ščitarjevo i priprema novih informativnih ploča (D. Nemeth, D. Kušan)
- Stručna obrada keramike tankih stijenki iz rimske nekropole na lokaciji Terme u Ščitarjevu (D. Kušan)
- Obrada rezultata arheoloških istraživanja te odgovarajuće dokumentacije i materijala s iskopavanja u Ščitarjevu i u Varaždinskim Toplicama (D. Nemeth i D. Kušan)
- Stručna obrada kamenih arhitektonskih elemenata iz Varaždinskih Toplica i brončanih nalaza iz Ščitarjeva (D. Nemeth i D. Kušan)
- Prijevod vojničkih diploma iz fundusa Arheološkog muzeja u Zagrebu s latinskoga na hrvatski jezik za potrebe izlaganja na izložbi *Rimska vojnička diploma iz Slavenskog Broda* (I. Radman-Livaja)
- Početak rada na znanstvenoj obradi (prijevod teksta, datacija) hijeratskog papirusa (inv. br. 603) za potrebe objavljivanja u Vjesniku Arheološkog muzeja u Zagrebu (I. Uranić)
- Transliteracija i pisanje egipatskog nazivlja u hrvatskim izdanjima monografije *Religijski leksikon* Leksikografskog zavoda u Zagrebu (I. Uranić)
- Stručna obrada numizmatičkog fundusa s područja Krapinske županije, lokaliteta Osekovo kod Kutine, Andautonije, Solina, Karlovca, Šibenika, Korčule (Z. Dukat)

- Izbor i obrada novca grčkih gradova na jadranskoj obali za izložbeni postav grčke kolonizacije te etrurskog novca za potrebe privremenoga stalnog postava Etrušćanske zbirke (Z. Dukat)
- Nastavak rada na proučavanju rada kovnice u Krapini u vrijeme slavenskog bana Jana Vitovca, te isprava iz 1459.-1461. g. što mu ih je izdao car Fridrik III. (na temelju isprava sačuvanih u Državnom arhivu u Beču) (I. Mirnik)
- Nastavak rada na proučavanju povlastice kovanja ruda kralja Sigismunda iz 1392. g. Ivanu Frankopanu i povlastice kovanja novca Stjepanu Frankopanu od Fridrika III. iz 1443. g. (na temelju isprava sačuvanih u Državnom arhivu u Budimpešti i Državnom arhivu u Beču) (I. Mirnik)

6.8.4. Recenzije knjiga, članaka

- Recenzija članka mr. H. Goericke-Lukić *Skupni nalaz brončanog novca Hadrijanova vremena iz Murse* za Osječki zbornik 24/25 (Z. Dukat)
- Recenzije teksta B. Vikić-Belančić i V. Damevski *Grčke vaze u Arheološkom muzeju u Zagrebu*, za *Corpus vasorum antiquorum, Fascicule 1, Croatie 1* (I. Mirnik i A. Rendić-Miočević)
- *Histria antiqua*, str. 2., Pula, 1996. (1998.), Obavijesti Hrvatskog arheološkoga društva 3, Zagreb, 1998. (1999.), str. 157.-163. (prikaz publikacije)
- *Histria antiqua*, str. 3., Pula, 1997. (1998.), Obavijesti Hrvatskog arheološkoga društva 3, Zagreb, 1998. (1999.), str. 163.-168. (prikaz publikacije)

6.8.5. Predstavljanje knjiga

- *Makarsko primorje*, sv. 4., Gradski muzej Makarska, Makarska, 20. kolovoza 1999. (A. Rendić-Miočević)
- *Ad basilicas pictas – Arheološka istraživanja 1997. god.* (katalog izložbe), Zagreb, Muzej "Mimara", 9. lipnja 1999. (A. Rendić-Miočević)

6.8.6. Determinacija arheološke građe

- Determiniran je arheološki materijal iz Požeške kotline pohranjen u Arheološkome muzeju u Zagrebu (J. Balen), a revidirani su i arheološki nalazi pohranjeni u Gradskome muzeju Vukovar (J. Balen) i Muzeju grada Iloka (D. Balen, J. Balen) – ukupno 10 849 kom.
- Determinirano je približno 200 različitih nalaza iz Ščitarjeva i Varaždinskih Toplica (D. Nemeth).

7. ZNANSTVENI RAD

7.1. Tema i nositelj projekta

Dubravka Balen-Letunić

- Nastavak rada na znanstvenom projektu Prapovijesno naselje u kontinentalnoj Hrvatskoj i njegova infrastruktura i Kasnolatenska naselja na teritoriju Skordiska (nositelj projekta: Filozofski fakultet u Zagrebu, Odsjek za arheologiju)

Jacqueline Balen

- Odslušan posljednji semestar poslijediplomskog studija te nastavljen rad na izradi magistarske teme *Kostolačka kultura – nastanak i razvoj na prostoru istočne Slavonije*

Ante Rendić-Miočević

- Nastavak rada na znanstvenom projektu *Protopovijest i antika hrvatskog povijesnog prostora* (nositelj projekta: Filozofski fakultet u Zagrebu, Odsjek za povijest)

dr. Zoran Gregl

- Nastavak rada na temi *Grobovi i nekropole ranocarskog razdoblja u hrvatskom dijelu provincije Gornja Panonija* (nositelj projekta: Filozofski fakultet u Zagrebu, Odsjek za arheologiju)

dr. Ivan Mirnik

- Nastavak rada na projektu *Opticaj novca na tlu nekadašnjeg Ilirika* (nositelj projekta: Filozofski fakultet u Zagrebu, Odsjek za arheologiju)
- Nastavak rada na projektu *Korpus barbarsko-keltskog novca u Hrvatskoj* (dr. I. Mirnik u suradnji s dr. P. Kosom iz Narodnog muzeja u Ljubljani)

dr. Željko Demo

- Rad na monografiji *Vukovar – Lijeva bara – ranosrednjovjekovno groblje bjelobrdske kulture (10.-11. stoljeće)* – Napomena: završna faza produljena zbog novih tipološko-kronoloških spoznaja i njihove komparativno-statističke obrade

Ivan Radman-Livaja

- Odslušan poslijediplomski studij arheologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (nastavak pisanja magistarskog rada *Nalazi rimske vojne opreme u sjevernoj Hrvatskoj*).

7.2. Publicirani radovi

- Balen-Letunić, Dubravka; Šegvić Marina. *The Amber trail in Croatia: Landscapes and Monuments along the Amber road*. International Symposium, Sopron-Eisenstadt 15-18th October 1995, Sopron (1999), str. 24-27.
- Balen-Letunić, Dubravka; Rendić-Miočević, Ante. *Djelovanje don Šime Ljubića u Arheološkom odjelu Narodnog muzeja u Zagrebu*. // Osnivači i prvi kustosi muzeja u Hrvatskoj, Stručni skup u Osijeku 11.-12. prosinca 1997., Osijek, 1999., str. 251-256.
- Dukat, Zdenka. *Skupni nalaz rimskog kasnocarskog novca s lokaliteta Gospin otok u Solinu*. // *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu* 3, 30-31(1997.-1998.), str. 125-126.
- Mirnik, Ivan. *Byzantine coins in the Zagreb Archaeological Museum Numismatic Collection. Anastasius I (A.D. 497-581) – Anastasius II (A.D. 713-715)*. // *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, 3.s., 30-31 (1997.-1998.), str. 129-258. (suautor Andrej Šemrov)
- Mirnik, Ivan. *Der Schatzfund von Pokupsko*. Stephanos nomismatikos, Edith Schönert-Geiss zum 65. Geburtstag. Berlin, (1998.), str. 485-489.
- Mirnik, Ivan. *Napoleonic medals in the Zagreb Archaeological museum*. La tradizione classica nella medaglia d'arte dal Rinascimento al Neoclassico. Atti del convegno internazionale, Castello di Udine, 23-24 ottobre 1997. Udine; Trieste: Civici Musei e Gallerie di Storia e Arte, 1999., str. 151-161.
- Mirnik, Ivan. *Prolegomena to the numismatic topography of Burgenae*. Emlékkönyv Bíró-Sej Katalin és Gedai István 65. születésnapjára. Festschrift für Katalin Bíró-Sej und István Gedai zum 65. Geburtstag. Budapest (1999.), str. 221-235.
- Mirnik, Ivan. *Slike mira. Oživljena Hrvatska u vrijeme Karlovačkog mira 1699*. Zagreb, 1999., 46; 49-51, 146-156., 52-53., 159-163., 66-67., 226., 70., 75-76., 281-291.

- Mirnik, Ivan. *Krapinski srebrnjaci bana Jana Vitovca. Nova značajna akvizicija Arheološkog muzeja u Zagrebu = Ban Jan Vitovec's Krapina silver coins. A new significant acquisition of the Museum of Archaeology in Zagreb.* // Kaj (Zagreb), 32 (1999.), str. 99-107.
- Mirnik, Ivan. *150. obljetnica Jelačićeva "križara".* // Matica (Zagreb), 49 (1999.), str. 8-9.
- Mirnik, Ivan. *Religious medals by Stjepan Divković.* // The Medal (London), 34, (1999.), str. 82-86.
- Mirnik, Ivan. *Vladimir Štoviček by Špelca Čopič and Jožica Vrtačnik Lorber.* Brežice: Posavski muzej Brežice, 1998. The Medal (London), 34 (1999.), str. 110. (prikaz knjige)
- Mirnik, Ivan. *Croatia.* // The Medal (London), 34 (1999.), str. 124. (otkup Radauševih medalja i otkriće u Ravnu)
- Mirnik, Ivan. *The insignia of the Zagreb University.* // The Medal (London), 35 (1999.), str. 44-55.
- Mirnik, Ivan. *Ein interessanter Grundsteinfund in Raven (Kroatien).* // Geldgeschichtliche Nachrichten (Frankfurt am Main), 34 (1999.), str. 317-318.
- Mirnik, Ivan. *Vrijedno numizmatičko otkriće u Ravnu kod Križevaca.* // Numizmatičke vijesti, 41 (1999.), str. 110-115.

Radovi u tisku:

- Balen-Letunić, Dubravka. *Japodske nekropole s ogulinskog područja.* // VAMZ XXXII-XXXIII, (1999.-2000.)
- Balen, Jacqueline. *Rifnik – put do zvijezde, prikaz izložbe.* // Obavijesti HAD-a, 3 (1999.)
- Balen, Jacqueline. *Počeci matematike na prostoru Hrvatske* (više autora – predano u tisak).
- Balen, Jacqueline; Potrebić, Hrvoje. *Prapovijesni nalazi iz Požeške kotline u Arheološkom muzeju u Zagrebu*
- Gregl, Zoran; Migotti, Branko. *Ludbreg – Iovia, a Roman town in Pannonia.* // Situla, Ljubljana (1999.)
- Gregl, Zoran. *Antičke kružne grobnice s dromosom u Hrvatskoj.* // Opuscula archaeologica, 23, Zagreb (1999.)
- Gregl, Zoran; Migotti, Branko. *Nadgrobna stela iz Siska.* // Vjesnik AMZ, XXXII-XXXIII (1999.-2000.)
- Gregl, Zoran. *Arheološka karta Žumberka.* // Zbornik Jastrebarsko (1999.)
- Radman-Livaja, Ivan. *Rimska olovna tanad iz Arheološkog muzeja u Zagrebu.* // VAMZ XXXII-XXXIII (1999.-2000.)
- Rendić-Miočević, Ante. *Maximinus.* // Künstlerlexikon der Antike, Band I, Leipzig (1999.)
- Rendić-Miočević, Ante. *Proiectus.* // Künstlerlexikon der Antike, Band II, Leipzig (1999.)
- Simoni, Kate. *Bizantski utezi u AMZ-u.* // VAMZ, XXXII-XXXIII (1999.-2000.)

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

- *Nezakcij – grobnica Epulonovih predaka*
Mjesto i prostor održavanja: Arheološki muzej u Zagrebu
Vrijeme trajanja: 19. siječnja – 28. ožujka 1999.
Autorica stručne koncepcije i likovnog postava: Kristina Mihovilić, prof., Arheološki muzej Istre, Pula
<http://www.arheoloski.hr/izlozbe/povremene-arhiv.htm>
Vrsta: arheološka
Tema: Nezakcij, današnje Vizače, prapovijesno je naselje

opasano obrambenim zidinama. Riječ je o naselju gradinskog tipa, karakterističnom za Istru u razdobljima brončanoga i željeznog doba. U tom poznatom uporištu predrimskih Histra kralj Epulon pružao je ogorčeni otpor nadmoćnijim rimskim četama, ali je 177. godine pr. Krista bio prisiljen oduzeti sebi život kako ne bi pao u ruke neprijatelja. Na izložbi je predstavljena nedavno otkrivena grobnica koja iznimnim bogatstvom raznolikih priloga, datiranih od 8. st. do 2. st. pr. Krista, vremena smrti tog histarskog kralja, svjedoči o visokoj kulturnoj razini života stanovništva istarskog poluotoka u predrimsko doba.

Korisnici: djeca i odrasli

Koordinatorica izložbe: Dubravka Balen, prof., AMZ

- *Accede ad Certissiam*
Mjesto i prostor održavanja: Arheološki muzej u Zagrebu, Arheološki muzej u Zadru i Županijski muzej u Šibeniku
Vrijeme trajanja: 22. travnja – 13. lipnja 1999. u Zagrebu, te u srpnju i kolovozu u Zadru i Šibeniku
Autor stručne koncepcije: dr. Branka Migotti, dr. Mario Šlaus, Zdenka Dukat, prof. – Odsjek za arheologiju HAZU, Muzej Đakovštine i Arheološki muzej u Zagrebu
Autor likovnog postava: mr. Mario Beusan
<http://www.arheoloski.hr/izlozbe/povremene-arhiv.htm>
Vrsta: arheološka
Tema: U sklopu projekta *Romanizacija i kristijanizacija kontinentalne Hrvatske*, koji sustavno provodi Odsjek za arheologiju HAZU, istraživanjem je obuhvaćeno i arheološko nalazište Štrbinci pokraj Đakova. Usprkos tome što nije sustavno istraženo, pokazuje se kao važno rimskodobno i ranokršćansko središte jugoistočne Panonije. Izložbom se željela dokazati vjerodostojnost pretpostavke o lokaciji rimskog naselja Certisija u Štrbincima kod Đakova, poznatom iz većeg broja pisanih izvora od 2.–6./7. st. Građa predočena na izložbi pretežito je bila neobjavljena i nepoznata stručnoj i kulturnoj javnosti, a svojom naravi i količinom svjedoči u prilog pretpostavljenom smještaju rimske Certisije.
Korisnici: odrasli i djeca
Koordinatorica izložbe: Zdenka Dukat, prof., AMZ
- *Ad basilicas pictas*
Mjesto i prostor održavanja: Arheološki muzej u Zagrebu
Vrijeme trajanja: 11. svibnja – 24. lipnja 1999.
Autori stručne koncepcije: skupina autora – dr. Franko Oreb, Tajma Rismondo, prof. – Konzervatorski odjel Ministarstva kulture RH u Splitu
Autor likovnog postava: inž. Miroslava Topić
<http://www.arheoloski.hr/izlozbe/povremene-arhiv.htm>
Vrsta: arheološka
Tema: Izložbom su predočeni rezultati zaštitnoga arheološkog istraživanja izvedenog 1997. g. na splitskom gradskom predjelu Manuš, koji su dopunili dotadašnje spoznaje o najranijoj prošlosti područja na kojemu se taj grad danas nalazi. Ostaci arhitekture svjedoče o postojanju veće građevine nastale u ranijem razdoblju Carstva, koja bi se mogla interpretirati kao teatar ili pak odeon. Na temeljima tog starijeg antičkog urbanog sloja u kasnoj je antici sagrađen ranokršćanski bazilikalni sklop, odnosno kasniji srednjovjekovni crkveni kompleks.
Korisnici: odrasli i djeca
Koordinator izložbe: Ivan Radman-Livaja, prof., AMZ
- *Rifnik – put do zvijezde*
Mjesto i prostor održavanja: Arheološki muzej u Zagrebu
Vrijeme trajanja: 3. lipnja – 20. veljače 2000.
Autorica stručne koncepcije: Darja Pirkmajer, prof., Pokrajinski muzej Celje

Opseg (broj izložaka): 910

<http://www.arheoloski.hr/izlozbe/povremene-arhiv.htm>

Vrsta: arheološka

Tema: Rifnik se nalazi na sjevernom rubu slikovitog Kozjanskog, južno od Šentjurja kod Celja. Ono što taj lokalitet čini osobito zanimljivim ponajprije je jedinstvena slojevitost u kojoj se ocrtava kontinuitet života još od prapovijesnih, neolitičkih vremena, odnosno od kraja 4. tisućljeća pr. Krista, zatim brončanog te starijeg i mlađeg željeznog doba, do rimskog i, naposljetku, kasnoantičkog razdoblja, dokumentiranog zanimljivim nalazima iz 6. st. Rifnička gora, posebice njezina najviša točka, bila je, uz ostalo, i istaknuto kulturno središte. Tu su, naime, otkriveni tragovi štovanja lokalnoga riječnog rimskog božanstva Akvona, ali i potvrde kasnijega kršćanskog kulta, evidentirane u ostacima otkrivenih sakralnih objekata iz kraja 5. st. Zanimljivo je istaknuti da je izložba o Rifniku, koja je prvi put u Sloveniji bila postavljena još 1996. godine, 1997. g. bila nagrađena vrijednim priznanjima: Valvazorovom nagradom Muzejskog društva Slovenije te priznanjem Slovenskoga arheološkog društva za najuspješniji slovenski izložbeni projekt u toj godini.

Korisnici: odrasli i djeca

Koordinatorica izložbe: Jacqueline Balen, prof., AMZ

- *Rimska vojnička diploma iz Slavonskog Broda*
Mjesto i prostor održavanja: Arheološki muzej u Zagrebu
Vrijeme trajanja: 29. srpnja – 12. rujna 1999.

Autor stručne koncepcije: Jesenka Miškiv, prof., Muzej Brodskog Posavlja

Autor likovnog postava: Jesenka Miškiv, prof. sa suradnicima

Opseg (broj izložaka): 6 (te 2 crteža u boji i 10-ak velikih foto-uvećanja u boji)

<http://www.arheoloski.hr/izlozbe/povremene-arhiv.htm>

Vrsta: arheološka

Tema: Izložbom je predočena rimska brončana vojnička diploma iz 1. st., slučajno pronađena 1997. g. Ta je diploma, prema dostupnim informacijama, trenutačno najbolje očuvani predmet takvog sadržaja u svijetu, sa sačuvanim ostacima voštanih pečata uz imena pojedinih svjedoka. Uz ostalo, na njoj je zabilježeno autentično ime današnjeg Slavonskog Broda u obliku *Marsunia*. Izložba je bila dopunjena i rimskim vojničkim diplomama koje se čuvaju u AMZ-a, kao i poznatom raskošno ukrašenom posebnom rimskom paradnom knemidom (nazuvcima za čuvanje nogu od ozljeda), otkrivenom u Savi kod Slavonskog Broda, također pohranjenom u brodskom Muzeju. Izložba je u Zagrebu bila postavljena u povodu održavanja 2. svjetskih vojnih igara.

Korisnici: odrasli i djeca

Koordinator izložbe: Ivan Radman-Livaja, prof., AMZ

- *Bogovi, duhovi i demoni starog Egipta*
Mjesto i prostor održavanja: Arheološki muzej u Zagrebu
Vrijeme trajanja: 27. listopada 1999. – 31. ožujka 2000.

Autor stručne koncepcije: Igor Uranić, prof., AMZ

Autor likovnog postava: Miljenko Gregl

Opseg (broj izložaka): 40

<http://www.arheoloski.hr/izlozbe/povremene-arhiv.htm>

Vrsta: arheološka

Tema: Izložbom je prikazan panteon starih Egipćana, na osnovi spomeničke građe pohranjene u fundusu Egipatske zbirke Muzeja. Izložbu pretežito čine brončane statuete mitoloških bića u antropomorfnim, zoomorfnim i antropozoomorfnim oblicima. Kult mrtvih predočen je rimskim Serapisom, božanstvom egipatskog podrjetla, kao i nadgrobnim stelama s prikazima egipatskih

htoničkih božanstava.

Korisnici: odrasli i djeca

- *Vukovar – Lijeva bara, povijest jednog arheološkog nalazišta*

Mjesto i prostor održavanja: Gradski muzej Vukovar
Vrijeme trajanja: 17. studenoga 1999. – siječanj 2000.

Autor stručne koncepcije: dr. Željko Demo, AMZ

Autor likovnog postava: mr. Mario Beusan

Opseg (broj izložaka): 277

<http://www.arheoloski.hr/izlozbe/povremene-arhiv.htm>

Vrsta: arheološka

Tema: Izložba govori o nalazištu i arheološkim iskopavanjima te bogatim nalazima prikupljenima na najvećemu hrvatskom groblju srednjovjekovne bjelobrdske kulture, istraženom u Vukovaru na položaju Lijeva bara, 1951.-1953. g. U središtu izložbe su predmeti druge polovice 10. i prvih desetljeća 11. st. koji oslikavaju život ranosrednjovjekovnih stanovnika Vukovara u vremenu koje prethodi nastanku grada. U 27 posebno pripremljenih vitrina izložena je izvorna arheološka građa koju prate i dopunjuju brojne snimke, ilustracije i crteži, popratni tekstovi, novinski izresci, karte i planovi nalazišta, te videovodič izložbe. Uz izložbu je tiskan i bogato ilustrirani katalog, a za trajanja izložbe postav je, uz sažetke iz kataloga, bio dostupan na Internetu.

Korisnici: odrasli i djeca

- *Aquae Iasae, Varaždinske Toplice – vizualizacija rimske arhitekture*

Mjesto i prostor održavanja: Gradski muzej Makarska, Makarska – Uprava za zaštitu spomeničke baštine, Konzervatorski odjel Split, Split

Vrijeme trajanja: Makarska, 15. – 30. srpnja 1999.; Split, 9. rujna – 20. listopada 1999.

Autorice stručne koncepcije: Dorica Nemeth-Ehrlich, Dora Kušan i Tanja Pintarić

Trodimenzionalni modeli: Ivana Kušan, Tomislav Kušan

Autori likovnog postava: Dora, Ivana i Tomislav Kušan

Opseg (broj izložaka): 40-ak (originalni spomenici,

odljevi, panoji s rekonstrukcijama i fotografije te

animacija i videofilm)

<http://www.arheoloski.hr/izlozbe/povremene-arhiv.htm>

Vrsta: arheološka

Tema: Računalne 3D rekonstrukcije zanimljivog kompleksa antičke, rimske arhitekture u Varaždinskim Toplicama (Aquae Iasae) primjer su novog pristupa u muzeološkoj interpretaciji arheoloških lokaliteta na hrvatskim prostorima. Rekonstrukcije su rađene samo za one objekte koji zbog očuvanosti osiguravaju dovoljno upotrebljivih podataka. Tim suvremenim postupkom vizualizacije arheološkog nalazišta postignuta je virtualna prezentacija brojnih antičkih arhitektonskih sadržaja istraženih tijekom niza godina na tom poznatom liječilišnom središtu panonskih Jasa, mjestu koje bi u budućnosti trebalo postati privlačnim arheološkim parkom. Tomu svakako pridonosi računalna vizualizacija antičke arhitekture predočena ovom izložbom.

Korisnici: odrasli i djeca

- *Arhimir te vodi od pretpovijesti do srednjeg vijeka*
Mjesto i prostor održavanja: Arheološki muzej u Zagrebu
Vrijeme trajanja: 15. travnja – 15. svibnja 1999.

Autorica stručne koncepcije i likovnog postava: Mila Škarić, prof., AMZ

<http://www.arheoloski.hr/izlozbe/povremene-arhiv.htm>

Vrsta: didaktička

Tema: Izložba se sastojala od stripa koji je pojedinačno kaširan i postavljen na zid. Ispod svake slike nalazio se

predmet iz različitih zbirki AMZ-a, s kopijom na postamentima u boji. Djeci je bilo omogućeno dodirivati predmete te pročitati na lancu obješene legende koje su na privlačan, jednostavan i pregledan način objašnjavale djeci postavljene predmet i muzejsku zbirku kojoj predmet pripada. Uz izložbu se nalazio i radni listić s nalogima te kvizom na kraju. Izložbu su pratile radionice koje su bile gotovo svakodnevno organizirane, a priređena je u sklopu gradskoga i županijskog projekta *Od...do...*

Korisnici: djeca

- *Krunište rimske stele*
Mjesto i prostor održavanja: Gornji Bukovec 1
Vrijeme trajanja: 7. veljače 1999.
Autori stručne koncepcije: dr. Zoran Gregl, Nenad Jandrić, prof.
Autor likovnog postava: dipl. inž. Željko Kovačić
Opseg (broj izložaka): 1
<http://www.arheoloski.hr/izlozbe/povremene-arhiv.htm>
Vrsta: arheološka
Tema: U sklopu dugogodišnje akcije *Zagreb dok ga još ni bilo* na Gornjem Bukovcu 1 pronađeno je krunište rimske stele iz 2.-3. st., koje je nakon odgovarajuće obrade postavljeno na mjestu gdje je i nađeno.
Korisnici: odrasli i djeca
- *Događanje uz premijeru filma "Mumija"*
Mjesto i prostor održavanja: Arheološki muzej u Zagrebu
Vrijeme trajanja: 1. rujna 1999.
Autor stručne koncepcije i likovnog postava: Igor Uranić, prof., AMZ
Opseg (broj izložaka): 20
Tema: Uz premijeru filma "Mumija" u kinu Zagreb u Muzeju je održano multimedijско događanje s modnom revijom. Tom je prigodom prvi put nakon restauracije privremeno bila izložena poznata Zagrebačka mumija, kao i dio egipatskog fundusa.
Korisnici: odrasli
Kordinator događanja: Igor Uranić, prof., AMZ
- *Pet tisuća godina cipelarstva*
Mjesto i prostor održavanja: Gradski muzej Vukovar
Vrijeme trajanja: 12. listopada 1999. god.
Autorice stručne koncepcije likovnog postava: Jacqueline Balen, AMZ i Mirela Dalić, GMV
Opseg (broj izložaka): 5
Vrsta: arheološka
Tema: U povodu predstavljanja kolekcije cipela Borovo za 2000. g., prigodom koje je bila postavljena i izložba cipela što ih je Borovo proizvelo od svog osnutka, realizirana je i prigodna izložba s naslovom *Pet tisuća godina cipelarstva*. Bilo je izloženo 5 modela cipela koje pripadaju vučedolskoj kulturi, s nalazišta Vučedol, Vukovar i Sarvaš; na panoima je za tu prigodu tekstovima i rekonstrukcijama prikazan razvoj tipova cipela u prapovijesti, antici i srednjem vijeku.
Korisnici: odrasli i djeca

10. IZDAVAČKA DJELATNOST

10.1. Tiskovine

Godišnjak

- U pripremi je dvobroj Vjesnika Arheološkog muzeja u Zagrebu, sv. XXXII.-XXXIII., Zagreb 1999.-2000. (urednik A. Rendić-Miočević, tehnička redakcija I. Mirnik)

Katalozi izložbi

- Uz izložbu *Rifnik – put do zvijezde* Muzej je objavio hrvatsko izdanje kataloga i plakat
- Uz izložbu *Rimska vojnička diploma iz Slavenskog Broda* tiskano je novo izdanje kataloga izložbe (u suizdavaštvu s Arheološkim muzejom Istre u Puli, Muzejom Slavonije u Osijeku i Muzejom Brodskog Posavlja), kao i deplijan o paradnoj rimskoj knemidi
- Uz izložbu *Bogovi, duhovi i demoni starog Egipta* tiskani su katalog i plakat

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Specijalna vodstva

Tijekom 1999. organizirano je oko 180 stručnih vodstava po izložbama i arheološkim lokalitetima, uz obradu 10-ak metodičkih jedinica.

11.2. Predavanja

- Mila Škarić: *Arhimir te vodi od pretpovijesti do srednjeg vijeka*, Knjižnica "Marin Držić" u Zagrebu, 21. lipnja 1999.
- Igor Uranić: predavanje u svezi s izložbom *Bogovi, duhovi i demoni starog Egipta* u Tehničkom muzeju u Zagrebu
- Lidija Bakarić: *Prozor jučer i danas*, Narodno sveučilište u Otočcu, 6. svibnja 1999.
- Dora Kušan: *Varaždinske Toplice*, Filozofski fakultet u Zagrebu, 17. ožujka 1999.
- Dr. Marina Miličević-Bradač (Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu), *Vučedolska golubica* (dopunjeno predavanjem dr. Aleksandra Durmana s istog fakulteta, s temom *Vučedolska metalurgija*), 21. prosinca 1999.
- dr. Isabel Roda, Katedra za arheologiju Sveučilišta u Barceloni (Universidad Autònoma, Katedrática de Arqueologia), *Questioni sull' Hispania di Augusto/Questions sur l'Hispanie au temps d'Auguste* (Razmatranja o Hispaniji u Augustovo doba), 23. studenoga u prostorijama biblioteke AMZ-a

11.3. Radionice i igraonice

Tijekom izložbe *Arhimir te vodi od pretpovijesti do srednjeg vijeka* od 15. travnja do 15. svibnja 1999. gotovo su svakog dana održavane pedagoške radionice.

11.4. Klubovi

Muzejski pedagoški odjel postao je 1999. član Heureka, samostalne udruge za zaštitu interesa i prava obitelji i djece, koja radi na osnivanju prvog muzeja za djecu u Hrvatskoj.

11.5. Ostalo

- U tijeku je nastavak rada na izradi arheološke karte za prapovijesna razdoblja (80x100 cm), na kojoj će se crtežima kronološkim slijedom moći uspoređivati pojedini tipični spomenici iz fundusa AMZ-a s odgovarajućim poznatim spomenicima u svijetu (do sada je nacrtano 90% planiranih ilustracija).
- Izrađena je velika karta s hijeroglifskim pismom za potrebe različitih dječjih likovnih radionica u AMZ-u i u Knjižnici "Marin Držić".

- Suradnja sa Sekcijom mladih arheologa Klasične gimnazije i rad na edukativnoj igri *Potraga za blagom* s dječjim klubom Upitnik.
- Uz izložbu *Bogovi, duhovi i demoni starog Egipta* za animiranje posjetitelja dječje dobi izrađena je mumija s otvorom za lice
- Uz izložbu *Rifnik-put do zvijezde* i privremeni postav muzejskih zbirki izrađeni su odgovarajući promidžbeni plakati.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU

12.1. Press

- Razgovor za omladinsku rubriku nedjeljnog izdanja Jutarnjeg lista te razgovori s novinarima Vjesnika i Večernjeg lista u povodu izložbe *Rimska vojnička diploma iz Slavonskog Broda* (I. Radman-Livaja)
- Razgovor za Vjesnik u svezi sa starohrvatskim grobljem u Stenjevcu (K. Simoni)
- Nizom članaka u hrvatskom tisku popraćeno je otvaranje izložbe *Bogovi, duhovi i demoni starog Egipta* (Jutarnji list, Večernji list, Vjesnik, Komunalni vjesnik, Hrvatsko slovo itd.)

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

- Studentski radio – razgovor o Keltima i keltsko-latenskoj kulturi na prostoru Hrvatske (D. Balen)
- Sudjelovanje u emisijama Dobro jutro Hrvatska s priložima o izložbama *Kelti u celjskom kraju*, *Grobnica Epulonovih predaka* i *Rifnik-put do zvijezde* te razgovor o izložbi *Grobnica Epulonovih predaka* za Školski program HTV-a. Za Studentski radio razgovor o izložbi *Kelti u celjskom kraju*, a za 2. program Hrvatskog radija o izložbi *Rifnik-put do zvijezde* (J. Balen)
- Za emisiju HTV-a Briljanteen razgovor o kalendaru i nultoj godini (L. Bakarić)
- Intervju za Radio Sljeme u povodu izložbe *Rimska vojnička diploma iz Slavonskog Broda* (I. Radman-Livaja)
- Odabir građe i podataka za Obrazovno znanstveni program HTV-a, za emisije Vučedolski stol i Igre i igračke u pretpovijesti i antici (D. Balen, J. Balen), kao i za emisiju o kultovima na tlu Hrvatske urednice Lade Džidić (D. Balen)
- Sudjelovanje u emisiji 3. programa Hrvatskog radija posvećenoj arheološkim iskopavanjima i arheološkom parku u Ščitarjevu (D. Nemeth)
- Sudjelovanja u emisijama HTV-a Znanstveni album, Pozivnica, Dobro jutro Hrvatska, Briljanteen, Veliki mali svijet, a u povodu održavanja izložbe *Bogovi, duhovi i demoni starog Egipta* (I. Uranić)
- Sudjelovanje u radijskim emisijama u povodu otvaranja izložbe *Bogovi, duhovi i demoni starog Egipta* (Radio Sljeme, Obiteljski radio, Radio postaja Zaprešić i 1. program Hrvatskog radija) (I. Uranić)

- Snimanje za emisiju HTV-a o kultovima autorice Lade Džidić (I. Uranić)
- Intervju za Otvoreni radio u povodu premijere filma *Mumija* (I. Uranić)
- Sudjelovanje u emisiji Radio Sljeme u svezi s prikazom projekta *Od...do...* (M. Škarić)
- Sudjelovanje u emisiji Znanstveni album HTV-a, posvećenog Arheološkome muzeju u povodu otvorenja muzejske zgrade i postavljanja privremenog izložbenog postava 29. studenoga 1999. (A. Rendić-Miočević)

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

Marketinška djelatnost tijekom godine bila je uglavnom vezana za prodaju suvenira i suradnju s osnovnim i srednjim školama. Uz otvorenja izložbi obavljena je uobičajena promidžbena djelatnost.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

• Arheološki park – Lapidarij	6 000
• Arheološki park Ščitarjevo	2 000
• Posjetitelji Muzeja	11 855
• Povremene izložbe izvan Muzeja (Split, Makarska, Đakovo, Vukovar)	6 000
• Ukupno	25 855

15. FINANCIJE

Arheološki muzej u Zagrebu neprofitabilna je ustanova koja obavlja muzejsku djelatnost kao javnu službu. Prihode ostvaruje uglavnom iz sredstava gradskog proračuna (preko Gradskog ureda za kulturu), a pojedine se akcije financiraju iz sredstava Ministarstva kulture RH. Mali dio prihoda Muzej ostvaruje iz vlastite djelatnosti (ulaznice, suveniri, katalogi i sl.).

Struktura prihoda

• Gradski ured za kulturu i Ministarstvo kulture	5 078 533,00 kn
• Vlastiti prihodi	243 829,00 kn
• Ostali prihodi	12 180,00 kn
• Ukupno	5 334 542,00 kn

Rashodi

• Materijalni rashodi	1 364 355,00 kn
• Troškovi za zaposlene	2 921 489,00 kn
• Nematerijalni troškovi	861 513,00 kn
• Rashodi za investicije	149 991,00 kn
• Ostali rashodi	25 014,00 kn
• Ukupno	5 322 362,00 kn

Rekapitulacija

• Prihodi	5 334 542,00 kn
• Rashodi	5 322 362,00 kn
	12 180,00 kn